

MV
June 23
XIII-1249/A

HUNGARY

National Committees /101/

HOW THEY HELP "FREE" ELECTIONS IN TISZAJENŐ.

SOURCE SALZBURG: A 24-year-old farmer's son from TISZAJENŐ.

DATE OF OBSERVATION: To May 13 1956.

ENGLISH SUMMARY: In September 1955, elections to the local "soviet" were carried out in TISZAJENŐ, a new village established from two big estates. One candidate was rejected by the district authorities because of his service in the HORTHY Army. He was replaced by a "comrade" from SZOLNOK, who was a complete stranger in TISZAJENŐ. This man was then "elected" on the second ballot. The voters openly cast ballots with the names of candidates printed on them. By the move of the Election Board chairman, the "comrade" from SZOLNOK was then "elected" chairman of the soviet, but was arrested six months later for corruption.

EVALUATION COMMENT: This report is in line with the general information on local elections. Such cases as the described one happened quite frequently during the last local elections held in fall 1955. All names are UNCONFIRMED here.

+ + +

AZ ELSŐ VÁLASZTÁS.
First Ballot.

1955 szeptemberében önálló községgé alakult TISZAJENŐ JÁSZKARAJENŐ Pusztajenő nevű majorjából és TISZAVEZSENY "Vezsenyi szőlők" nevű dűlőjéből. A két szomszédos községnek a VEZSENYI-i vasutállomás körül épült házai szinte önként kínálkoztak önálló községként, amit a kormányzat figyelembe is vett s új községet alakított a településből.

A község alakulása első hivatalos jelensége a községtanácsi választás volt. Az új község pártszempontból elég elmaradott ugyan, mert az ott lakó parasztok közt még véletlenül sem akad kommunista. Első községi tisztviselő,

/more/

a választás után aztán tanácstitkár, az eddig TISZAVEZSENY-ben a tanácsnál dolgozó SZELEPCSÉNYI /fnu/ lett.

SZELEPCSÉNYI egypár más - esetenként változó funkcionáriussal - át-át járt a választást előkészíteni, de túl sok befolyást nem gyakorolt a tanácstagok jelölésénél, sőt még azt is elnézte, hogy a település egyetlen "tanult" emberét, NÉMETH István volt honvéd törzsőrmestert - most Kovács a közeli állami gazdaságban - is jelöljék.

A választás szabályszerűen le is bonyolódott, amikor azonban a tanácselnök megválasztására került a sor, kitört a baj. A többi tanácstag - csupa írni-olvasni alig tudó kétkézi munkás - egyhanguan NÉMETH Istvánt kívánta tanácselnöknek. Ezt azonban a járási tanács nem hagyta jóvá, hanem "megállapította," hogy pont abban a körzetben ahol NÉMETHet választották meg, "szabálytalan" volt a választás s új eljárást rendelt el.

A MÁSODIK VÁLASZTÁS.

Second Ballot.

A falubeliek azt mondták, "nem baj, leszavazunk mi NÉMETHre másodszor is", ámde SZELEPCSÉNYI összehívta az értelmesebb gazdákat, s közölte velük, hogy NÉMETH "fasiszta" múltja miatt nem alkalmas vezető funkcióra, s ezért más kell jelölni. Mindjárt közölte is, hogy a jelölt egy SZOLNOK-i elvtárs, aki eddig ott dolgozott a városban a tanácsnál. A faluban ugyan senki sem ismerte, még a nevét sem tudják, /NU/, nem is lakott a faluban, de SZELEPCSÉNYI közölte, hogy "ez a parancs" s le kell szavazni az ismeretlenre.

A szavazás baj nélkül le is folyt, sokan ugyan széttépve dobták be a jelölt nevét tartalmazó cédulát az urnába, de azért az eredmény a járási tanács óhaja szerint alakult, s az ismeretlen városi elvtársat megválasztották.

A választási eljárás egyébként úgy folyik le, hogy a választási bizottság előtt megjelenik a választó, megkapja a cédulát, amin a hivatalos jelölt neve áll, s ezt a cédulát a bizottság szeme láttára teszi a neki átnyújtott borítékba. A borítékot aztán átadja az elnöknek, aki azt beejte az urnába.

A tanács alakuló ülésén aztán a járási tanács kiküldöttje az ismeretlen SZOLNOK-i elvtársat javasolta tanácselnöknek s mivel ilyen javaslatnak ellentmondani senki sem mert, de nem is akadt a tanácstagok közt senki aki a sok irkafirkával járó tanácselnökségre vágyott volna, meg is választották a SZOLNOK-i elvtársat.

/more/

AZ ÚJ ELNÖK MŰKÖDÉSE.
Activity of the New Chairman.

Az új tanácselnök eleinte igen erélyesen látott hozzá a kulákok "felszámolásához" de aztán hamarosan barátkozni kezdett velük. Egy kis borért, pálinkáért feketén kiadott vágási engedélyeket, a beszolgáltatandó zsirt - a rendes vágási engedélyek után - maga értékesítette SZOLNOKon s hasonló üzleteket csinált. 1956 tavaszán - április végén - azonban vége lett a dicsőségnek, az új tanácselnököket letartóztatták, s most pillanatnyilag elnök nélkül áll az új község közigazgatása. .

End